

Ο ΙΑΤΡΟΣ ΓΟΥΔΑΣ

τῶν ἐκαστοτε ἔχοντων καθήκον νὰ μεριμνῶσι περὶ τῆς ἐν γένει ἐκπαιδεύσεως τοῦ ἔθνους εὐθύνεται ἴσως ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν παρμελίην καὶ τὸν μαρασμὸν τοῦ παρ' ἡμῖν μουσικοῦ αἰσθήματος. Ἀλλ' οὐδὲ τὴν πρόθεσιν ἔχομεν, οὔτε τὸν κατὰλληλον πρὸς τοῦτο καιρὸν διὰ νὰ ἐνδιατρίψωμεν ἐπὶ πλέον εἰς τὸ σοβαρὸν τοῦτο ζήτημα· ἀπλῶς μόνον ἀφορμὴν λαβόντες ἐκ τῆς προσφάτου ἐπιτυχίας τοῦ Ἑλλήνου μουσουργοῦ, θὰ παρῶμεν πληροφορίας τινὰς περὶ τῶν Ἑλλήνων ὅσοι μέχρι τοῦδε ἠσυχολήθησαν περὶ τὴν σύνθεσιν μελοδραμάτων, ἃς εὐμενῶς μᾶς ἀνεκοίνωσεν εἰς τῶν παρ' ἡμῖν δοκιμασμάτων μυστῶν τῆς ὥραιας ταύτης τέχνης, καὶ ἃς ἐλπίζομεν ὅτι θ' ἀποδεχθῶσιν εὐχαρίστως οἱ φιλόμουσοι.

Ἡ μουσικὴ ἐκαλλιεργήθη ἐν Ἑπτανήσῳ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο μέρος τῆς Ἑλλάδος, διὰ λόγους ἱστορικοὺς καὶ γεωγραφικοὺς καταστήσαντας εὐχερεστέραν τὴν μετὰ τῆς Ἑσπερίας καὶ ἰδίως μετὰ τῆς Ἰταλίας ἐπικοινωνίαν. Γενάρχης τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς καὶ κορυφαῖος αὐτῆς μύστης θεωρεῖται δικαίως ὁ περικλεὲς Κερκυραῖος Νικόλαος Χαλκιόπουλος Μάντζαρος, ὁ ἀείμνηστος μελοποιὸς τοῦ ἐθνικοῦ ὕμνου. Μελοδράματα οὐχ ἦντον δὲν ἀπετόλμησέ ποτε νὰ συνθέσῃ ὁ ἔξοχος καλλιτέχνης καὶ βαθύτατος τῆς μουσικῆς τέχνης γνώστης, διατεινόμενος ὅτι τὰ ἔργα του ὅσον καλὰ καὶ ἂν ἦσαν δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ ἐξομειωθῶσι μετὰ τῶν γενομένων ἤδη παρὰ τῶν μεγάλων τῆς Δύσεως μουσουργῶν. Οἱ μεταγενέστεροι ὅμως Ἑπτανήσιοι μουσουργοί, τολμηρότεροι τοῦ Μαντζάρου, συνέθησαν διάφορα μελοδράματα· γονιμώτατος δὲ πάντων ὑπῆρξεν ὁ Ζακύνθου καὶ Παῦλος Καρρὲρ συνθέσας τὴν *Rediviva* μελοδράμα παρασταθὲν ἐν ἔτει 1854 ἐν Μιτόπιν ἐν Κερκύρᾳ. Πλὴν αὐτοῦ ὁ κ. Καρρὲρ ἄλλα μελοδράματα, ἐν οἷς ἡ *Μαρία Ἀρτίων* σταθεῖσα πρὸ δύο ἐτῶν ἐν Ζακύνθῳ καὶ ὁ *Μαρκος Βότσαρης*, παρασταθεῖς πρὸ τινων ἐτῶν ἐν τῷ ἐνταῦθα θεάτρῳ τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἐκ τοῦ μελοδράματος τούτου ἐγένοντο δημοτικώτατα καὶ ψάλλονται εἰσέτι ᾄσματα τινὰ ἐντέλως διασκευασθέντα ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν μελωδιῶν γνω-

στῶν δημοδῶν ᾄσμάτων. Ὑπὸ τὸν αὐτὸν τίτλον *Μάρκος Βότσαρης* συνέθεσε μελοδράμα ἀνέκδοτον εἰσέτι, καθόσον γινώσκομεν καὶ ὁ ἐν Κεφαλληνίᾳ μουσικοδιδάσκαλος κ. Νικόλαος Μεταξᾶς Τζανῆς.

Δύο μελοδράματα, ὧν δυστυχῶς ἀγνοοῦμεν τὸν τίτλον συνέθηκεν ἐπὶ γαλλικῶν στίχων ὁ κ. Φριδερίκος Σπηθὲνς, Ἄγγλος τὴν καταγωγὴν, γεννηθεὶς ἐν Κεφαλληνίᾳ, χρηματίσας ἐπὶ τινὰ καιρὸν διευθυντῆς τοῦ ἐνταῦθα Ὠδείου. Τὸ ἐν τῶν μελοδραμάτων τούτων παρεστάθη εἰς μικρὸν τῶν Παρισίων θεάτρον.

Ὁ ἐξ Ἰθακῆς κ. Δ. Ροδοθέατος συνέθηκε μελοδράμα, οὗτινος ἐπίσης ἀγνοοῦμεν δυστυχῶς τὸ ὄνομα, παρασταθὲν τὸ 1881 ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς Τεργέστης.

Πολύκροτοι ὑπῆρξαν αἱ ἐπιτυχίαι τῶν δύο μελοδραμάτων τοῦ δικασήμου κιθαριστοῦ Σπυρίδωνος Εἰντα, παρασταθέντων ἀμφοτέρων ἐν Κερκύρᾳ. Τὸ πρῶτον, Ὁ κόμης *Γουλιανὸς* παρεστάθη ἐν ἔτει 1857 τυχὸν ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς. Τὸ θεάτρον ἐφωταγωγήθη καὶ διεκοσμήθη ἐορτασίμως, πληθὺς δὲ στεφάνων ἀπενεμήθη εἰς τὸν μουσουργόν, ὅστις συνωδεύθη ὑπὸ τοῦ ἐπευφημοῦντος καὶ λαμπροδουλοῦντος πλήθους εἰς τὴν κατοικίαν του. Τὸ δεύτερον Ὁ *Γυποψήφιος*, συντεθὲν ἐπὶ κωμικοῦ δράματος ἑλληνιστὶ γεγραμμένου, οὐχὶ ὅμως λίαν ἐπιτυχοῦς τὴν εὐρεσιν καὶ τὴν στιχουργίαν, παρεστάθη μετ' ἰσῆς ἐπιτυχίας ἐν ἔτει 1870, πολλὰ δὲ αὐτοῦ σκηναὶ παρίστανται συχνάκις καὶ ἐνταῦθα καὶ ἀλλοχρῶ τῆς Ἑλλάδος.

Ἀλλὰ ἔργα ἑλλήνων μουσουργῶν, ἢ ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ ξένων ἀπὸ πολλοῦ ἐγκαταστημένων γενόμενα δὲν γνωρίζομεν, πλὴν τοῦ Ἀρχαδίου τοῦ μακαρίτου Παριζίνου, ὅπερ ὅμως δὲν φέρει τὰ στοιχεῖα μελοδράματος. Ὁ κατάλογος δὲν εἶνε μακρὸς· ἀλλ' ἃς εὐχρηθῶμεν οἱ νεώτεροι ν' αὐξήσωσιν αὐτόν, μεριμνῶντες κυρίως ὥπως ἀποδώσωσιν εἰς τὰ ἔργα τῶν ἐθνικώτερον χαρακτῆρα. Ἐχομεν ἀνάγκην ἀρμονίας. Ὁ μέγας Καβούρ εἶλεγε περὶ τοῦ Βέρδη: Ὁ ἄνθρωπος ὁ συνθέσας τὸν *Γροβατόρε* δὲν πρέπει νὰ λείπῃ ἐκ τοῦ κοινοβουλίου μας, ἐνθα πρὸ πάντων πρέπει νὰ βασιλεύῃ ἡ ἀρμονία. Δι' ἡμᾶς ἡ τοιαύτη ἀνάγκη εἶνε δεκάκις περισσότερον αἰσθητὴ, ἀλλὰ δὲν πειράζει· ἃς ἀποκτήσωμεν καλλιτέχνας διὰ τὴν τέχνην μόνον καὶ ὅταν πλεονάσωσι, τότε δανειζόμεν μερικὺς καὶ εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ ἀπροστέλλομεν αὐτοὺς εἰς τὸ βουλευτήριον νὰ παρακαθίσωσι μετὰ τοῦ κ. Τράκα καὶ τοῦ κ. Παπαδαίου.

Ἡρώδης ὁ Ἀττικὸς

ΑΝΕΥ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟΥ

Ἀσμοδαῖον. Φαίνεται ὅτι δὲν ἔχετε μεγάλην παῖραν περὶ τὸ ἐκλέγειν. Δάδετε τὴν καλωσύνην νὰ διέλθῃτε ἐκ τοῦ γραφείου μας διὰ νὰ σᾶς δώσωμεν μερικὰς ἀναγκαίας δόγητας. — Μ. Τ. Λάρισσαν. Ἐλήφθησαν ἑγκάρδια συλλυπητήρια μετ' ὀλίγον γράφαμεν ἰδιαιτέρως. — Μαζέτη Κων(σταντίν)ου. Τί κομικτερίαις πάλιν εἶν' αὐταί; Περιμένομεν ἀναστροφικῶν. — Κλάκ. Μὴ δὴν καλὴν θέλησιν καὶ ἂν ἔχωμεν, εἶνε ἀδύνατον· εἶνε πολὺ ἀδόκιμα.

ΧΑΒΙΑΡΙ ἀρίστης ποιότητος καὶ γλυκύτατον πωλεῖται μόνον εἰς τὸ ἀπέναντι τοῦ φωτογραφείου Μωραΐτου παντοπωλεῖον τοῦ θαναποῦλου

ΑΜΑΞΗΛΑΤΗΣ πεπειραμένος ζητεῖ θέσιν. Πληροφορίαι παρ' ἡμῖν.